

Nick Petrie

Vaeltaja

Suomentanut Marja Mutru

Karisto
Hämeenlinna

Englanninkielinen alkuteos *The Drifter*

Copyright ©2016 by Nicholas Petrie

Published in agreement with the author, c/o BAROR INTERNATIONAL, INC., Armonk,
New York, U.S.A.

Suomenkielisen laitoksen julkaisulupa Karisto/Kustannusosakeyhtiö Otava 2023

ISBN 978-951-1-45457-1

OTAVA
KIRJAPAINO

Keuruu 2023

*Caminante, no hay camino.
Se hace el camino por andar.*

– ANTONIO MACHADO

*Vaeltaja, tietä ei ole.
Tie syntyy kävelemällä.*

PROLOGI

Mies mustassa öljykangastakissa

Mies astui sisään Harder's Grange -kauppaan, ja ovenkarmiin kiinnitetty kromattu tiuku ilmoitti hänen tulostaan. Haalistunut musta ulkotakki sai miehen näyttämään pullealta. Pääasiassa se johtui takista. Mies oli vetänyt John Deeren lippiksen syvälle päähänsä, mutta liikkeessä ei ollut kameroita. Kauppa oli maataloustarvikeliike, ja se sijaitsi keskellä autiota peltomaisemaa kuten muutkin samantyyppiset myymälät.

Mies näki lohkeilevan melamiinitiskin, kannullisen vanhaa kahvia ja muutamia tuoleja, jotka odottelivat asiakkaita ja seuraa kaipaavia ikäihmisiä. Hän tiesi, että useimmat näistä liikkeistä toimivat paikallisten viljelijöiden tapaamispaikkoina, sillä heidän elämänsä oli varsin yksinäistä. Hän oli itsekkin kasvanut maatilalla, joskaan ei tässä osavaltiossa.

Tiskin takana oli sään pieksämä kuusikymppinen mies punaruutuisessa kauluspaidassa. Mies nosti katseensa liikkeen ainoaan asiakkaaseen ja työnsi kirjanmerkinä käyttämänsä maatalousministeriön esitteen vampyyripokkarinsa väliin.

Mustatakkinen mies otti kasvoilleen leppoisan ilmeen. "Hyvät huomenet", hän sanoi.

"Huomenet hyvinkin", kaupanmyyjä sanoi iloisesti, ja leveä hymy venytti hänen ryppyisille kasvoilleen aivan uusia pinnanmuotoja. "Eivätkä ollenkaan huonoimmasta päästä.

Mitähän vieraalle saisi olla?”

”Äitini osti juuri talon Monroen tältä puolen”, mustatakkinen mies sanoi. ”Valtatie 11:n varresta. Hän tarvitsisi vähän lannoitetta puutarhaansa.”

”Poikaseni, tulit oikeaan paikkaan. Meiltä löytyy joka lähtöön. Minkä sorttista tarvitset?”

”Olen yrittänyt suostutella häntä käyttämään lantaa, mutta hän ei kuulemma voi sietää sen hajua. Hänen aikomuksenaan on istuttaa sellainen neljänneshehtaarin ala.”

Kaupanmyyjä vihelsi. ”Neljänneshehtaarin, vai? Aikamoinen puutarha.”

”No, hänellä ja isälläni tapasi olla kolmesataa hehtaaria soijalla ja maissilla Bureaun piirikunnassa Illinoisissa, joten neljänneshehtaari ei ole hänelle kovin paljon.” Mies kohautti olkiaan. ”Isäni kuoltua hän on halunnut pysytellä kiireisenä.”

Myyjä nyökkäsi myötätuntoisena.

”No, joka tapauksessa, maatilalla hänellä oli tapana käyttää Prairie Kingiä, jonka NPK on 64-0-0. Laskujeni mukaan kahden säkillisen pitäisi riittää neljänneshehtaarille, vai mitä?”

Myyjä katsoi häntä. Mies oli jo kuudenkymppin huonommalla puolella, mutta ruskeat silmät olivat kirkkaat ja terävät.

Tämä oli aina kohtalon hetki, mustatakkinen mies mietti.

Hän oli kertonut uskottavan tarinan.

Hän näytti uskottavalta. Hän kuulosti uskottavalta.

Mutta viljely ja maataloustarvikkeet olivat paikallisia bisneksiä eikä myyjä tuntenut häntä, ja sellaisella on suuri merkitys.

Erityisesti vuodesta -95 lähtien. Ja varsinkin vuoden 2001 jälkeen.

Lopulta tiskin takana seisova mies avasi suunsa. ”Poikaseni, se on ammoniumnitraattia”, mies sanoi. ”En voi myydä sitä kenelle hyvänsä, vaikka kyse olisi vain viidestäkymmenestä kilosta. Näiden kanssa joutuu noudattamaan sääntöjä. Onko sinulla keltaista korttia mukana?”

"Ai niin", mustatakkinen mies sanoi ja tekeytyi lammasmaisen näköiseksi. "Odota hetki, täältä se löytyy." Hän veti esiin lompakkonsa, joka oli maastokuvioisesta nailonkankaasta tehty ja käytössä kulunut. Jopa lompakko oli tarkkaan harkittu yksityiskohta.

Hän otti esiin ajokortin ja laminoidun keltaisen henkilökortin, josta näkyi, että hänellä oli osavaltion myöntämä lupa ostaa tietyn tyyppisiä lannoitteita ja torjunta-aineita. Lomake oli ollut yhden sivun mittainen ja lupamaksu neljäkymmentäneljä dollaria. Väärennetty ajokortti oli maksanut paljon enemmän.

Myyjä tutki tarkkaan kumpaakin korttia ja katseli vuoroin toista ja vuoroin toista.

"Hyvältä näyttää", hän sanoi. "Ei tässä mitään henkilökohtaista ole. Ja olethan ostamassa vain viittäkymmentä kiloa. Valtio kuitenkin ottaa nämä asiat haudanvakavasti." Hän työnsi kortit tiskin yli mustatakkiselle miehelle ja väläytti virnistyksen. "Emmehän me halua kenenkään saamarin sosialistin saavan näitä aineita käsiinsä."

Öljykangastakkinen mies hymyili.

"Emme niin", hän vahvisti. "Emme todellakaan."

Myyjä naputteli tilauksen ikivanhalla tietokoneella ja otti maksun käteisellä. Hän ohjasi asiakkaan myymälän lastauslaiturille noutamaan lannoitteet.

Kymmenen minuuttia myöhemmin mies mustassa öljykangastakissa käänsi vanhan sinisen Ford-pick-upin valtatielle ja suuntasi koilliseen.

Tämä oli ollut päivän toinen pysähdys.

Vielä kolme muuta ennen iltaa.

Täsmälleen aikataulussa.

OSA 1

Etukuistin alla oli pitbullterrieri, eikä se halunnut tulla esiin.

Pikkuinen Charlie Johnson sanoi: "Se pirun koira on ollut siellä monta viikkoa. Se on jo syönyt kaikki lähiseudun kisset ja koirat. En voi enää päästää edes pikkuveljeä etuovesta ulos."

Satavuotias talo sijaitsi kapealla tontilla nuhjuisen naapuruston liepeillä Milwaukeeessa, ja kuten talo, koko alue oli nähnyt parempiakin aikoja. Oltiin marraskuun alussa, eikä ilma ollut lämmin edes Wisconsinin sääksi. Yläpuolella kaareutuvien alastomien puiden lehdet olivat jo pudonneet.

Aurinko oli kuitenkin tullut esiin, mikä sentään oli jotain. Hailakan sininen aamutaivas kaareutui korkeana. Tänä aamuna ei kohinaa tuntunut. Ei lainkaan.

Peter Ash kysyi: "Miten iso se koira oikein on?"

Charlie pudisteli päätään. "En ole nähnyt sitä koskaan läheltä enkä kertaakaan päivänvalossa. Mutta pirun iso se on. Se on varma."

"Etkö ole soittanut rankkurille?"

"Joo, äiti soitti", Charlie sanoi. "Kaksi miestä tuli ja vilkaisi kuistin alle, ja sitten he menivät suoraan takaisin autoon ja ajoivat pois."

Charliella oli yllään koulupuku: vaaleansininen teko-kuituinen kauluspaita, suorat tummansiniset polyesterihousut ja valtavissa jaloissa isot mustiksi kiillotetut kengät. Hän oli juuri sellainen laiha ja hörökorvainen kaksitoistavuotias, joka

saattoi syödä kuusi ateriaa päivässä ja olla silti nälkäinen.

Pojan silmät olivat kuitenkin hänen ikävuosiaan vanhemmat. Niiltä ei jäänyt mikään huomaamatta.

Ja nyt hän katseli Peter Ashia.

Peter istuskeli vanhan puisen työkalulaatikon päällä työmiehen taskullisissa farkuissaan suuret ja kuhmuraiset kädet polvien päällä, ja hän kurkisteli kuistin alle kapeasta luukusta, joka oli tehty kuistia reunustavaan lahonneeseen mäntysäleikköön. Hänen oli myönnettävä, että koira kuulosti isokokoiselta. Hän kuuli sen murisevan pimeydessä. Kuin tyhjäkäynnillä käyvä panssarivaunu, mutta lujempaa.

Hänellä oli .45-kaliiperinen pick-upinsa istuimen alla, mutta hän ei halunnut käyttää sitä. Eihän tämä ollut koiran vika, ei todellakaan. Se oli yksin, pelokas ja nälkäinen, eikä sillä ollut muuta kuin hampaansa.

Toisaalta Peter oli luvannut Charlien äidille Dinahille, että hän korjaisi ikivanhan kuistin lahonneet tukipalkit.

Dinah ei ollut puhunut mitään koirasta.

Ei Peter voinut oikeastaan häntä siitä syyttää.

Naisen aviomies oli tappanut itsensä.

Ja se oli Peterin vika.

Peter oli laiha ja hontelo, pelkkää luuta ja lihasta, ei tippaakaan ylimääräistä. Hänen kapeat kasvonsa olivat kulmikkaat, korvanipukat hieman suipot ja hänen tumma jenkkitutkansa rehotti jo villinä. Silmät olivat valppaat kuin ihmissudella viikko ennen muodonmuutosta.

Jokin osa hänestä oli aina liikkeessä – jopa nyt, kun hän istuskeli työkalupakin päällä ja kurkisteli kuistin alle, hänen polvensa hytkymistä tahditti jokin sisäinen metronomi, joka ei koskaan pysähtynyt.

Kahdeksan vuoden aikana hän oli taistellut kahdessa sodassa, ja hänellä oli ollut enemmän ulkomaan komennuksia kuin mitä

hän jaksoi muistaa. Hyökkäyskärjessä. Tammikuussa hän täyttäisi kolmekymmentäyksi.

Kun hän kumartui kurkistamaan kapeasta luukusta kuistin alle, hän tunsi valkoisen kohinan rätisevän ja poksatelevan kallonpohjassaan. Sen nimityksen hän oli antanut tälle aavistuksenomaiselle tuntemukselle, jonka kanssa hän nyt eli. Valkoinen kohina. Se oli epämääräistä rätisevää levottomuutta, juuri ja juuri erottuvaa epäsointuista melua. Se ei ollut kovin epämukavaa, ei vielä. Kohina vain muistutti häntä siitä, ettei hän halunnut mennä sisäpuolelle.

Peter tiesi, että tunne pahenisi, ennen kuin juttu olisi hoidettu. Joten oli paras ryhtyä toimeen saman tien.

Kuistin alla oleva tila oli noin metrin korkuinen. Ehkä kolme metriä leveä ja pitkä, ja siinä oli maalattia. Suurin piirtein samankokoinen kuin neljä rinnakkain kaivettua hautaa. Paikka löyhkäsi pahemmalle kuin kaksi kuukautta etuvartiossa valvoneen kersantin jalat. Ei kuitenkaan yhtä pahalle kuin kaksi viikkoa vanha ruumis.

Kuistin sivuilta siivilöityi säleikön läpi valoa, mutta varjot olivat vallanneet tilan takanurkan, missä näytti olevan kasa vanhoja roskia. Murina tuntui jopa Peterin saappaanpohjien läpi.

Tämä olisi hyvä saada hoidettua tulematta ylen määrin pureskelluksi.

Peter palasi autolleen ja löysi johdottoman työvalon, vähän vahvaa köyttä ja vanhan kaidepuun palasen. Se oli valkottamnea, viisi senttiä paksu ja vajaat puoli metriä pitkä. Mukavan tukeva kädessä, mistä oli apua, jos suunnitteli jotakin kertakaikkisen typerää.

Pikku Charlie Johnson katseli vierestä, kun Peter istahti alas työkalupakin päälle kuistin alta kuuluvan murinan säestyksellä ja otti esiin puukon.

Peter ei varsinaisesti kaivannut yleisöä. Tässä saattoi tulla rumaa jälkeä.

"Etkö ollut matkalla jonnekin, Charlie? Kouluun ehkä?"

Charlie vilkaisi laihaa ranteessaan roikkuvaa halpaa mustaa digitaalikelloa. "En", hän vastasi. "En ihan vielä."

Peter vain pudisti päätään. Hän ei pitänyt tästä, mutta hän ymmärsi. Mielestään hän ei ollut vielä niin etääntynyt omasta kaksitoistavuotiaasta itsestään.

Hän katkaisi köydestä kolme lyhyttä pätkää ja jätti lopun pitkäksi, kolmen tai neljän metrin mittaiseksi. Hän sitoi puupalan kumpaankin päähän yhden lyhyen köyden. Viimeisen köyden-pätkän ja köyden loppuosan hän pujotti housujensa vyölenkkiin, jotta ne saisi äkkiä käyttöön.

Sen jälkeen hän katsoi taas Charlieen. "Sinun on parasta häipyä täältä, poikasi. Jos homma menee vikaan, et takuulla halua olla lähimaillakaan."

"En ole mikään hitsin poikanen. Minä olen nyt mies tässä perheessä", Charlie vastasi. Hän kurkotti ovesta eteiseen, otti esiin alumiinisen pesäpallomailan ja esitteli lyöntiään. "Tämä pirun kuisti on minun. Ja pikkuveljeni. En meinaa mennä mihinkään."

Charlien isä oli näyttänyt aivan samalta Humveen .50-kaliiperisen konekiväärin takana. Silmät uhmakkaina ja valmiina taistoon. Usuttamassa jokaista kuspäätä sinkoineen ja Kalašnikoveineen astumaan esiin. Mutta kun hänen vaimonsa Dinah oli lähettänyt pikkuleipiä, Iso-Jimmy Johnson - joka väistämättä tunnettiin joukkueen huuliveikkojen keskuudessa nimellä Iso-Jorma tai yksinkertaisesti vain Iso - oli ollut aina niitä viimeisenä syömässä.

Peterillä oli ikävä häntä.

Hänellä oli ikävä kaikkia muitakin. Niin eläviä kuin kuolleita.

Hän sanoi: "Okei, Charlie. Ymmärrän pointtisi." Hän nauhlitsi katseensa poikaan. "Mutta jos koira pääsee irti, hommaat persuksesi ensi tilassa talon sisälle. Onko selvä? Ja mikäli satut lyömään minua tuolla mailalla, raivostun toden teolla."

"Kyllä, herra luutnantti!" Charlie nyökkäsi. "En voi luvata sitä, mutta yritän parhaani."

Peter hymyili itsekseen. Ainakin penska oli rehellinen.

Sitten ei ollut enää muuta tehtävissä kuin ottaa vauhtia ja potkia säleikkö kuistin yhdeltä puolelta irti, jotta sen alle saatiin enemmän valoa. Tila oli edelleen ahdas. Pimeydestä kantautuva panssarivaunun moottorin ääni kuului lujempaa. Koirasta ei silti näkynyt merkkiäkään. Sen täytyi piilotella takanurkassa olevassa roskakasassa.

Sillä ei ollut juuri väliä. Peter ei aikonut jättää haastetta sikseen. Hän vain suunnitteli, miten saisi homman onnistumaan.

Tuttu maku tuli suuhun. Kuparinen veren maku. Hän tunsi adrenaliinin kannustavan häntä ja ajavan eteenpäin. Se kuohui samaan tapaan kuin kohina. Ruumis valmistautui joko hyökkäämään tai pakenemaan. Se oli hyödyllistä.

Hän kurkisti kuistin alle, ja kohina kasvoi edelleen. Kohina ei välittänyt murisevista koirista. Se välitti suljetuista tiloista. Se kiristi hänen hermojaan, sai sydämen hakkaamaan ja rintaa kivitämään ja vaati saada huomiota. Se halusi hänen pysyttelevän ulkona kirkaassa päivänvalossa.

Peter veti henkeä syvään, otti tammikapulan ja hakkasi sillä kuistin rakenteita. Kapula soi kuin alkukantainen soitin.

Kaikesta huolimatta hän hymyili.

"Hei hauva", hän huikkasi pimeyteen. "Pidä varasi, sillä minä tulen sinne nyt."

Ja niin hän tekikin, ryömi pää edellä kyynärpäiden ja polvien varassa, toisessa kädessä puupalikka ja toisessa työvalo.

No, kuka nyt haluaisikaan elää ikuisesti?

Kuistin alla oli pimeää ja ummehtunutta. Siellä haisi rikkaruohoille ja hylätyille tavaroille, ja päällimmäisenä tuntui eläimenlöyhkä. Ei koiran, vaan jonkin villimmän. Jonkin kesyttömän. Niin kuin hirviöiden haju niissä muinaistaruissa, joissa hirviöt joskus voittivat.

Loppusyksyn aurinko loi säleikön raoista kapeita valokuovia, joten tilaa oli vaikea hahmottaa. Eikä työvalon himmeään keltaisesta valokiilasta ollut juuri apua. Tästä kulmasta katsoen takanurkan roskaläjä näytti huomattavasti suuremmalta. Siellä oli kaikenlaista moskaa. Kokolattiamaton riekaleita, laatikoita, vanhaa puutavaraa. Kadonneiden postinkantajien järsittyjä luita.

Murina saattoi kantautua mistä hyvänsä. Se tuntui tunkeutuvan ylös maaperästä. Peterin pikkuinen kaiteenpalanen ja muutama köydenpätkä eivät tarjonneet kovin paljon turvaa. Olisi viisasta suorittaa taktinen vetäytyminen, ryömiä hittoon koko paikasta ja palata haulikon kanssa. Tai kranaatinheittimen.

Peter ei kuitenkaan lähtenyt mihinkään.

Hän jatkoi etenemistä kyynärpäiden ja polvien varassa, ja hehkuvat kipinät kohisivat hänen korvissaan. Toisessa kädessä kapula ja toisessa lamppu. Elävänä. Elossa.

”Hei, hauva. Kiltti hauva.”

Eläin odotti, kunnes Peter oli lähes kokonaan sisäpuolella.

Sitten koira tuli piilostaan äkäisesti ärähdellen, ja sen hampaat välkkyivät valkoisina pimeydessä. Se oli iso.

Helvetti, se oli valtava ja nopea ja tulossa suoraan Peterin päätä kohti.

Kun eläimen suuret leuat aukesivat repiäkseen Peterin kappaleiksi, tämä heilautti kätensä salamana eteenpäin ja iski jyrkän tammipulikan tiukasti koiran leukojen väliin köydenpätkien jäädessä ilmaan liehumaan. Nyt leuat eivät päässeet napsahtamaan kiinni eivätkä aukeamaan enempää.

Koira hämmentyi ja peruutti takaisin yrittäen sylkeä pulikkaa suustaan. Kohta se ottaisi käpälänsä käyttöön. Peter ryömi nopeasti sivuttain kuin rapu ja päästi toisen kätensä irti kapulasta siksi aikaa, että sai kierrettyä käsivartensa koiran paksun kaulan ympärille. Sitten hän otti taas kiinni kapulan toisesta päästä ja survoi sen tiukemmin koiran hampaiden väliin.

Kapulaa vipuna ja kättään tukipisteenä käyttäen hän sai heitettyä koiran kyljelleen. Hän painoi koko painonsa koiran rintakehän päälle ja naulitsi sen maahan.

Pirun iso koira tosiaan, Charlie.

Kuusi- tai seitsemänkymmentäkiloinen. Vähintään.

Koira hiljeni. Se säästi energiaa päästäkseen pakoon ja eroon tästä painosta. Se rimpuili silmät vauhkoina ja taisteli koko masansa ja tahtonsa voimin.

Mutta Peterkin painoi melkein sata kiloa, ja hän oli koira ovelampi. Toivon mukaan.

Hänen alkuperäinen suunnitelmansa oli ollut – jos sitä nyt sellaiseksi saattoi kutsua – että hän naulitsisi koiran koko painolaan maahan ja sitoisi sitten köydet koiran kaulan ympärille pitämään kapulan paikallaan.

Nyt hänen oli myönnettävä, että suunnitelma ei ollut kummoinen. Koirakaan ei tuntunut siitä juuri välittävän. Se murisi äänettömästi hampaat irvessä ja heitteli luodinmuotoista päätänsä puolelta toiselle niin, että sylki roiskui.

Ja se haisi kuin rankkitynnyri. Paskalta, pelolta, raivolta ja kuolemalta, jotka yhdessä tuottivat niin kammottavan löyhkän, että se sai vedet silmiin ja aukaisi tukkoisen nenän.

Haju ei kuitenkaan kalunnut hänen kasvojaan, kuten koira olisi halunnut tehdä.

Nyt Peter olisi kaivannut kolmatta kättä.

Charlie oli kuitenkin vasta kahdentoista. Ja hänellä oli koulu-puku yllään. Ja hän oli Jimmyn vanhin poika. Perhe oli jo kärsinyt tarpeeksi.

Peter oli siis kuistin alla omillaan.

Hän siirsi polveaan hitaasti ylemmäs, kunnes se oli koiran olkapäällä ja sitten sen kaulalla. Hän painoi sitä alaspäin. Hän ei halunnut vahingoittaa eläintä, mutta hän ei missään tapauksessa halunnut myöskään noiden luunmurskaajaleukojen pääsevän vapaiksi. Koiran takajalat kuopivat hiekkaa sen yrittäessä

päästä irti, mutta Peter oli liian painava.

”Hei, hauva”, Peter sanoi rauhallisella äänellä. ”Mikä sinun nimesi on?”

Koira huitoi pitkällä kynsillään, mutta sen suuri luodinmuotoinen pää oli nyt tiukasti jumissa kapulan ja Peterin polven välissä.

”Joku on varmaan nimittänyt sinut jo Sisuksi tai Ramboksi, vai mitä?” Peter kysyi hellästi ja muisteli, miten hänen isänsä oli puhunut hevosille. Jutellut ystävällisesti ja rauhallisesti. Samaan tapaan kuin Jimmy oli puhunut kaiken maailman paikallisväestölle, joka ei puhunut englantia. ”Et sinä mikään häijy koira olet, ethän? Ei, olet kiltti hauva. Mukava hauva. Sinun nimesi pitäisi olla Sulo. Tai Muffinssi.”

Koiran silmänvalkuaiset kiilsivät puolihämärässä kuistin alla, ja suuri rintakehä kohoili raskaasti sen hengittäessä. Jalat lakkasivat vähitellen suihkimasta hiekassa, kun miehen matalan ääni tyynnytteli eläimen pelkoa ja paniikkia. Lopulta se lakkasi vastustelemasta, ja pitkä kieli roikkui sen tappavien hampaiden välistä. Mies ja peto makasivat yhdessä maassa ja antoivat hengityksensä tasaantua.

”Hei siellä, oletteko kunnossa?” Charlien ääni kantautui kuis-tin alle.

”Elämäni kunnossa”, Peter vastasi ja piti äänensä tasaisen rauhallisena. Koira läähätti, mutta sen silmä tuijotti Peterin kasvoja.

”Kuulkaa...” Charlie sanoi.

”Hei, pikkukaveri. Anna minulle hetki vielä, jooko?”

Peter piteli edelleen kapulanpäitä käsissään ja yritti keskittyä kohinasta huolimatta. Hänellä oli vielä muutama minuutti aikaa, ei enempää. Hän siirsi kätensä hitaasti kohti köysiä ja työnsi solmut lähemmäs koiran leukoja.

Koira alkoi taas murista.

Peter tunsi tärinän rinnassaan asti, kun panssarivaunun moottori lisäsi hitaasti kierroksia. Tuntui siltä kuin olisi maannut halvan hotellin hierovalla patjalla, paitsi että tällä oli hampaat.

Silmä tuijotti häntä ja odotti.

Se odotti, että mies tekisi virheliikkeen.

Peter otti köydenpäät käsiinsä, vei ne varovaisesti ristiin luunmurskaajaleukojen yli ja kiersi leukojen ympärille uudestaan ja uudestaan. Tiukkaan mutta ei liian kireälle. Kapula leukojensa välissä koira näytti osalta jonkun kylähullun taideprojektia. Peter sitoi köysien päät varovasti muutamalle umpisolmulle ja kääräisi lopuksi merimiessolmun. Ekstra-super-idioottivarman.

Ylimääräiset köydenpätkät, pitkä ja lyhyt, olivat edelleen hänen vyössään. Pitkän köyden hän sitoi koiran kaulaan kuin pannan ja hihnan. Hän siirsi painoan, kääntyi lyhyen köyden kanssa koiran takaosaan päin ja sitoi sen takajalat yhteen.

Jäämättä sen kummemmin asiaa pohtimaan hän siirtyi koiran päältä, tarttui takajalkoja sitovaan köyteen ja peruutti kuistin alta ulos sätkivä koira perässään.

”Helvetin kuustoista”, Charlie sanoi ja hyppi kiiltävissä kengissään kauemmas, kun Peter ja köytetty eläin ilmaantuivat kuistin alta päivänvaloon. ”On tuo kyllä yksi saamarin iso koiranperkele.”

Peterille raitis ilma ja sininen taivas olivat kuin balsamia.

Meni muutama minuutti, ennen kuin Charlie uskalsi luopua pesäpallomailastaan, mutta kun Peter oli tarkastanut solmut vielä muutaman kerran ja sitonut köyden puun ympärille, poika rauhoittui. Viimeiseksi Peter katkaisi köyden koiran takajaloista ja astui kauemmas. Eläin loikkasi vapisten jaloilleen, juoksi niin kauas kuin köysi salli ja kääntyi sitten murisemaan heille.

”On se kyllä ruma”, Charlie sanoi. ”Ja haisee tosi pahalle.”

Peter oli aivan samaa mieltä.

Ei koira kylläkään mikään pitbullterrieri ollut. Koirat, joita kasvatettiin tappelukoiriksi, olivat omalla tavallaan kauniita. Samalla tavalla kauniita kuin risteilyohjukset tai taisteluveitset,

kunhan ei miettinyt, mitä niillä oli tarkoitus tehdä.

Tämä koira sen sijaan oli niin monen rodun sekoitus, että jäljitys olisi aloitettava aina luolamiesten ajoista asti.

Tuloksena oli ylitsevuotavan kammottava eläin.

Sillä oli pitbullin luodinmuotoinen pää, mutta vartalo oli hoikka ja lihaksikas ja raajat pitkät kuin eläimellä, joka oli kehittynyt jahtaamaan saalista pitkiä matkoja. Suuret pystykorvat ja pitkä susimainen kuono. Sen takkuinen turkki oli väriltään tumman oranssinpunainen, ja siinä oli ruskeita pilkkuja.

Ja koira oli valtava.

Kuin harmaasusi, joka oli joutunut samaan pesuohjelmaan pitbullin, tanskandogin ja oranssin villapaidan kanssa.

Nyt kun sen näki ulkoilmassa, eläintä oli vaikea ottaa vakavasti sen tappavista hampaista ja yli seitsemänkymmenen kilon painosta huolimatta.

Minkä nimen tuollaiselle koiralle voi antaa?

Ehkä Sulo. Tai Muffinssi.

Ajatus sai Peterin hymyilemään.

Hän otti vesipullon esiin ja kävelytti koiran köyden päähän saakka. Hän otti kiinni kapulasta ja kaatoi vähän vettä murhanhimoiseen kitaan. Koiran mulkaisi häneen, ja vaaleansinisissä silmissä näkyi vilahdus sen älykkydestä. Hetken kuluttua koiran kurkku alkoi toimia ja se nieli nesteen. Peter jatkoi kaatamista, kunnes pullo oli tyhjä.

”Hei herra, mitä hemmettiä te oikein teette?”

Peter kohautti olkiaan. ”Koiralla oli jano.”

Charlie vain tuijotti häntä. Pitkään. Katse kertoi, että poika oli luullut tähän mennessä nähneensä jo kaikki maailman hullutukset, mutta hän taisikin olla väärässä.

Hän sanoi ainoastaan: ”Minun on mentävä, herra luutnantti. Jos myöhästyn ensimmäiseltä tunnilta, Isä Lehane jättää minut vaihtopenkille perjantaina.” Sitten hän lähti.

Peter käveli autolle koiran muristessa hänen takanaan, otti työkalunsa ja ryhtyi töihin.

Kuisti oli vajoamassa. Alkuperäisten mäntytolppien alapäävät olivat muuttumassa muusiksi, eikä maassa niiden alla ollut betonipilareita, vaan pino tiiliskiviä. Siihen aikaan tämä oli ollut varsin tyyppillistä. Mutta nyt rakennelmaa ei pitänyt pystyssä muu kuin vanha tottumus. Kuisti oli tottunut olemaan paikallaan, joten se ei ollut sortunut.

Peterillä ei ollut käynyt tämän tyyppinen työ mielessä, kun hän oli opiskellut Northwesternin yliopistossa taloustiedettä. Tai kun hän oli kieltäytynyt Goldman Sachsin työtarjouksesta mennäkseen merijalkaväen upseerikouluun. Siihen aikaan se oli tuntunut ylevämmältä kutsumukselta, ja siltä se tuntui edelleen. Kaikki muu oli ollut aivan liian teoreettista.

Peteristä oli kuitenkin mukava korjata vanhoja taloja. Hän oli tehnyt sitä isänsä kanssa Pohjois-Wisconsinissa siitä saakka, kun oli ollut kahdeksanvuotias. Tämänpäiväinen homma oli yksinkertainen. Tämän kamppailun hän voittaisi vain käyttämällä aivojaan, lihaksiaan ja muutamia perustyökaluja. Kukaan ei todennäköisesti kuolisi. Hän voisi paneutua käsillä olevaan työhön, ja sotavuodet häipyisivät hetkeksi mielestä. Ja päivän päättyessä hän näkisi aikaansaannoksensa puun ja betonin muodossa aivan nenänsä edessä.

Hän tuki pääpalkin muutamalla mukanaan tuomalla kakkosnelosella, poisti lahonneet tolpat ja ryhtyi kaivamaan kuoppia uusille perustuksille. Kuoppien täytyi olla metrin syvyisiä, jotta ne ulottuisivat routarajan alapuolelle eivätkä perustukset liikkuisi aina talvisin. Milwaukeeen kovassa savessa metri

tuntui olevan paljon syvemmällä kuin mitä se itse asiassa oli. Peterin hartiat eivät kuitenkaan panneet urakkaa pahakseen. Hän piti tästä kamppailusta ja siitä, miten puuvartisesta lapios-ta tuli hänen käsivartensa jatke. Valkoinen kohinakin hiipui vaimeaksi kuiskaukseksi.

Katkaistuaan harjaterästangot ja asetettuaan ne kuopan poh-jalle Peter sekoitti betonin kottikärryissä ja kaatoi sen muottei-hin. Koira istui ja katseli korvat tarkkaavaisesti pystyssä ja näytti suuhun sidotun kapulan kanssa aivan naurettavalta. Kun Peter käveli koiran ohitse, se pakeni niin kauas kuin lieka salli ja murisi hänelle panssarivaunun moottorin jyristessä edelleen yhtä lujaa. Kun Peter palasi työhön, koira istui taas katselemaan.

Se oli kuin työnjohtaja, joka ei turhia jutustellut.

Rumin työnjohtaja, jonka Peter oli koskaan tavannut.

Ei kuitenkaan yhtä ruma kuin jotkut kersantit. Kersantit oli-vat rumuudessaan omaa luokkaansa.

Lounaaksi oli edellisen päivän lihamuhennosta, jonka Peter lämmitti pienellä retkikeittimellä. Hän söi sen kuivahtaneen kokojyväleivän ja aamupalalta yli jääneen kylmän kahvin kansa. Hän istui jalkakäytävällä retkituolissaan, hytkytti huomaa-matta polvea sisäisen metronominsa tahtiin ja mietti, miten saisi koiran ruokittua syöttämättä sille samalla osia itsestään. Kapulaa hän ei ainakaan ottaisi pois.

Eläimellä täytyi kuitenkin olla nälkä. Peter jätti vähäsen pak-sua lihamuhennosta pannulle jäähtymään. Tunnin kuluttua hän kaataisi sen hampaiden ohi koiran kurkkuun.

Lounaan jälkeen, kun betoni oli jo jähmettynyt mutta ei vie-lä kuivaa, hän alkoi sahata kuistin lahonneita osia irti. Kun se oli tehty, kuistista ei ollut paljonkaan jäljellä. Koolauspuut olivat luokilla, ja puolet niistä oli joko lahoja tai halki, ja kaikki olivat jo alun perinkin alimitoitettuja. Olisi helpompi uusia ne kaikki. Ainoat puuosat, jotka kannatti säästää, olivat pääpalkki ja katos. Ja samalla palkinkin voisi korvata jollakin lahonkestävällä.

Tällaiset hommat eivät koskaan olleet yksinkertaisia.

Mutta eikö se juuri tehnyt tästä mielenkiintoista?

Kun oli aika tehdä reissu puutavarakauppaan, Peter toi työkalut takaisin autoon. Arvotavaralla on taipumus lähteä kävelemään, jos sitä ei ole vahtimassa. Niin työväen kortteleissa kuin missä tahansa muuallakin.

Hän puntaroi koiraa hetken, mutta päätti jättää sen omalle paikalleen.

Kuka ihmeessä haluaisi varastaa noin ruman koiran?

Ehkä hänellä kävisi tuuri ja koira karkaisi sillä aikaa, kun hän oli poissa.

Mutta kun Peter tuntia myöhemmin ajoi takaisin, koira oli samassa paikassa yhtä rumana kuin aikaisemminkin ja aivan yhtä pahanhajuisena. Hän pakotti murisevan eläimen köyden päähän tarkastaakseen solmut ja huomasi, että lieka oli yhdeltä puolelta jo vähän rispaantunut. Hän erotti puunrungossa kohdan, jossa sen kuoreen oli tarttunut hailakan sinisiä kuituja, ja hymyili.

”Turha toivo, hauva”, hän sanoi. ”Tuo on kiipeilyköyttä. Siinä on Kevlar-ydin.”

Kun hän ojensi kätensä silittääkseen koiran päätä, tämä väisti häntä. Peter kohautti olkiaan ja meni jatkamaan työtään.

Hän tuki kuistin katon kahdella pitkällä kakkoskutosella, jotka hän kiilasi maata vasten, ja sitten hän sahasi pistosahalla kuistin kehikon muut palkit irti ja raahasi laudat kadunvarteen. Koira oli ottanut tavakseen hangata köytettyä kuonoaan katukäytävän pintaan. Tämä oli itse asiassa melko hyvä strategia. Se piti katseensa koko ajan Peterissä. Hän tunsu koiran voimakkaan tuijotuksen, kun seitsemänkymmentä kiloa pelkkää lihasmieltä, miten saisi revityksi hänen kurkkunsa riekaleiksi.

Parempi sekin kuin kaikki ne irakilaiset vapaustaistelijat. Helvetin kuustoista, tämä oli sentään vain yksi koira.

Peter ei halunnut kuitenkaan myöntää, että hän melkein piti tästä tunteesta.

Se piti hänet varpaisillaan. Aivan kuin vanhaan hyvään aikaan.

Aivan kuin siihen aikaan, kun valkoiselle kohinalle oli vielä hyvä syy.

Peter purki puutavaran autosta ja kasasi sen sahapukkien varaan. Ennen kuin hän saattoi ryhtyä kasaamaan kuistia taas kokoon, hänen oli siivottava pois kaikki sen alle kertynyt roina. Hän survoi hajonneita pahvilaatikoita ja roskia työmaajätösäkkeihin. Rikkinäiset tiilet ja laudanpätkät hän kantoi kadun varteen. Koiran haisevan makuualustan takana aivan kuistin takaosassa oli vanha musta kovakylkinen matkalaukku, joka nojasi talon seinää vasten. Se oli painavampi kuin miltä näytti.

Kyljessä oli vähän valkoista hometta, mutta muuten laukku ei näyttänyt kovin kauhealta. Sille saattaisi vielä olla käyttöä. Peter ei heittänyt tavaroita pois vain siksi, että niissä näkyi käytön jälkiä.

Hän laski matkalaukun talon takaoven viereen ja kääntyi lopettelemaan siivousurakkaansa. Askelmassa oli halkeama, ja laukku kallistui kumoon, kolisi neljä rappusta alaspäin ja päätyi betonikäytävälle. Maahan kolahtaessaan laukku kopsahti auki.

Ja sieltä ryöpsähti rahaa.

Sileitä sadan dollarin seteleitä. Siisteissä kymmentuhannen dollarin nipuissa. Neljäkymmentä nippua, jokainen puolisentoista senttiä paksu.

Neljäsataatuhatta dollaria.

Peter käveli matkalaukun luo. Se oli pieni Samsonite, suurin piirtein nykyaikaisen käsimatkatavaralaukun kokoinen, ja uute-na se oli todennäköisesti ollut kallis. Nyt se ei todellakaan ollut enää uusi. Tällaisia laukkuja ei tehty enää.

Huolimatta kuistin alla viettämästään ajasta laukku oli siedettävässä kunnossa. Oli vaikea sanoa, oliko se ollut siellä kolme-

kymmentä vuotta vai oliko se ostettu kuukausi sitten Pelastusarmeijan myymälästä. Peter otti laukusta käteensä nipun satasia ja lehteili seteleitä. Enimmäkseen uudempia satasia, joissa Benjamin Franklinin pää oli isompi.

Matkalaukku ei siis ollut ollut täällä kovin pitkään.

Samsoniten ulkopinnalla ei näkynyt mitään tunnisteita, eikä mikään sisäpuolellakaan kertonut, mistä se oli tullut. Mutta siellä oli neljä pientä, joustavaa taskua.

Jokaisessa taskussa oli pieni, ruskea paperipussi, ryppyinen ja käsittelyn kuluttama. Peter avasi yhden pusseista ja ravisti sen sisällön kämmenelleen. Hän tuijotti vaaleaa suorakaiteen muotoista kimpalettä. Se oli vähän pokkaria pienempi, pehmeä ja joustava kuin muovailuvaha, joka haisi kemikaaleille. Sen kylkiä suojasi kirkas muovikelmu.

Mielenkiintoista.

Peter oli melko varma, ettei tämä ollut muovailuvahaa.